

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Cranenburgsestraat 45 te Groesbeek

Rapportnummer 19-0243

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Cranenburgsestraat 45 te Groesbeek

Juli 2019

Rapportnummer: P19-0243

Opdrachtgever: Pouderoyen Compagnons

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: M.A. den Otter

Auteur: M.A. den Otter

Kwaliteitscontrole: N. Arts-Smits

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	8
3	Methode.....	9
4	Natuurwaarden	10
4.1	Beschermde gebieden.....	10
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora.....	11
4.2.2	Vlinders en libellen	12
4.2.3	Kevers en weekdieren	12
4.2.4	Vissen	13
4.2.5	Amfibieën en reptielen	13
4.2.6	Vogels.....	15
4.2.7	Zoogdieren.....	16
5	Conclusies	18
5.1	Beschermde gebieden.....	18
5.2	Beschermde soorten	18
5.3	Advies en aanbevelingen	20
5.4	Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen	20
	Geraadpleegde bronnen	21

Bijlagen

Bijlage 1	Wet- en regelgeving
-----------	---------------------

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens een voormalige aardbeikwekerij te saneren en op die locatie de woonboerderij te behouden en nog twee nieuwe woningen te bouwen. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke

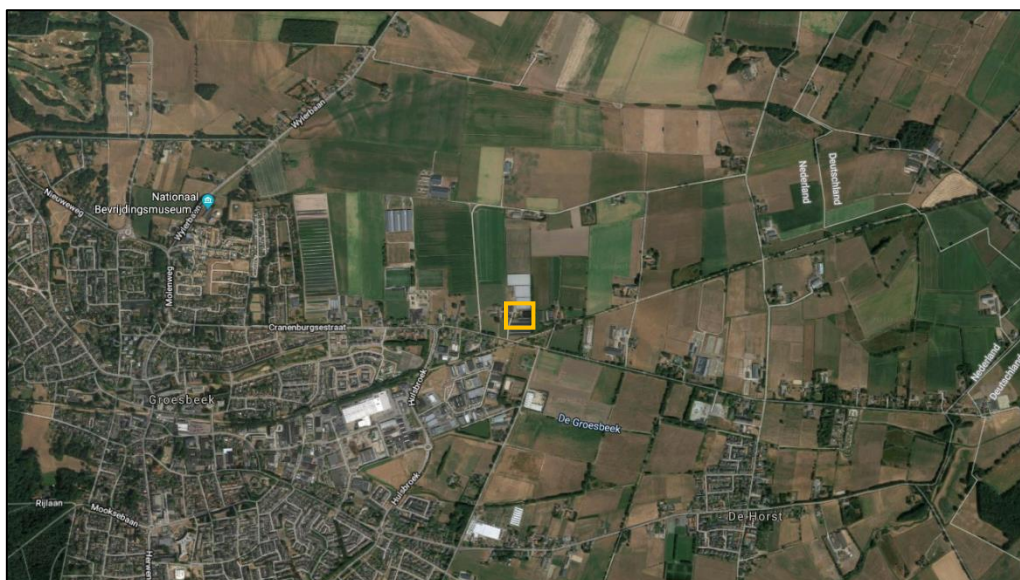
noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied ten oosten van Groesbeek aan de Cranenburgsestraat 45. Het plangebied wordt in het zuiden begrensd door de Cranenburgsestraat en een fietspad naast een oude spoorlijn. Het oosten, westen en noorden van het plangebied wordt begrensd door agrarische percelen en terrein van burens. Het plangebied bestaat uit de voormalige aardbeikwekerij met bedrijfsgebouwen, een woonboerderij die behouden blijft, bestrating en grasland. Naast de kassen en de woonboerderij zijn vier gebouwen aanwezig in het plangebied, deze zullen worden gesloopt.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina's 6 en 7 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (gele lijn) (bron: Google Maps)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (gele lijn) de vier te slopen gebouwen zijn genummerd (bron: Google Maps)

Foto 1. Voortuin in plangebied

Foto 2. Voortuin in plangebied

Foto 3. Te behouden woonboerderij

Foto 4. Zuidoostzijde van gebouw 1

Foto 5. Noordoostzijde van gebouw 1

Foto 6. Twee van de drie boerenzwaluwnesten in gebouw 1

Foto 7. Oostzijde van gebouw 2

Foto 8. Noordzijde van gebouw 2

Foto 9. Dakrand van gebouw 2

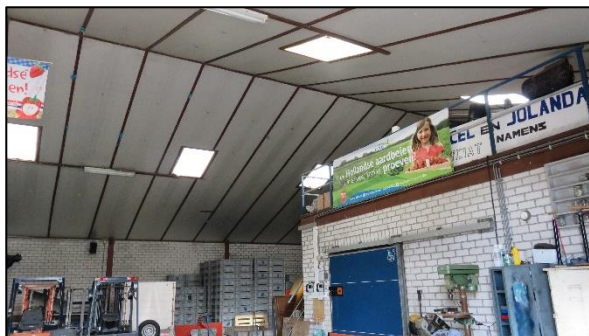

Foto 10. Binnenkant van gebouw 2

Foto 11. Gebouwen 3 (links) en 4 (rechts)

Foto 12. Binnenkant van gebouw 3

Foto 13. Gebouw 4

Foto 14. Binnenkant van gebouw 4

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer is voornemens een voormalige aardbeikwekerij te saneren. De woonboerderij blijft behouden. De bestaande kassen en het waterbassin worden verwijderd en tevens een aantal bijgebouwen, zie figuur 2. Op die worden twee nieuwe woningen gerealiseerd. Hiervoor zijn twee opties, zoals is weergegeven in figuur 3 en 4. De boomsingel ten oosten van het plangebied blijft in beide gevallen behouden en wordt versterkt.

Figuur 3 en 4. Voorgenomen plannen Cranenburgsestraat (bron: Pouderoyen Compagnons)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

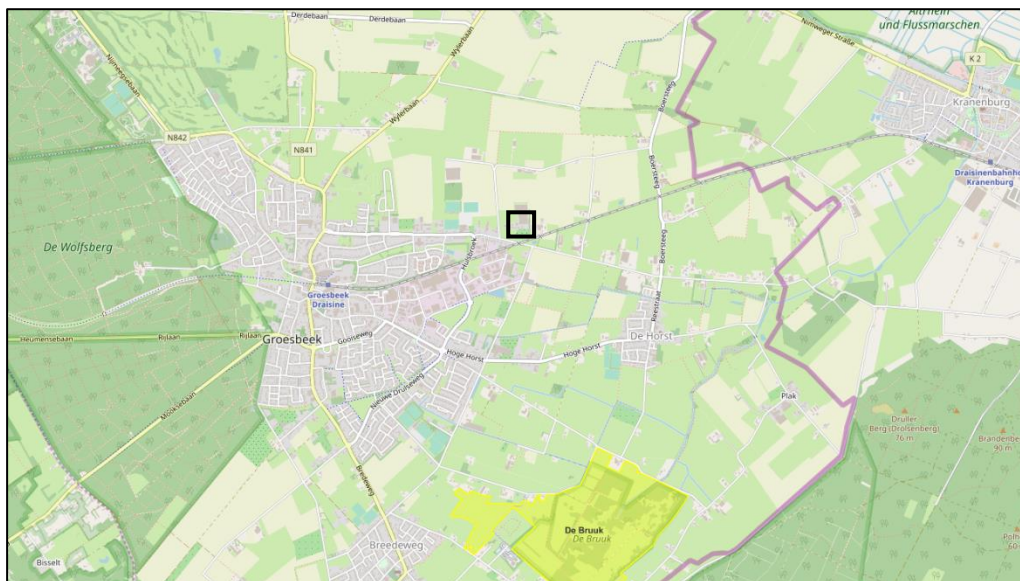
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 7 juni 2019 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, droog, windkracht 3 en circa 15 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, De Bruuk, op circa 1,7 kilometer afstand ten zuiden van het plangebied ligt, zie figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (zwarte lijn) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (geel) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Effectbeoordeling

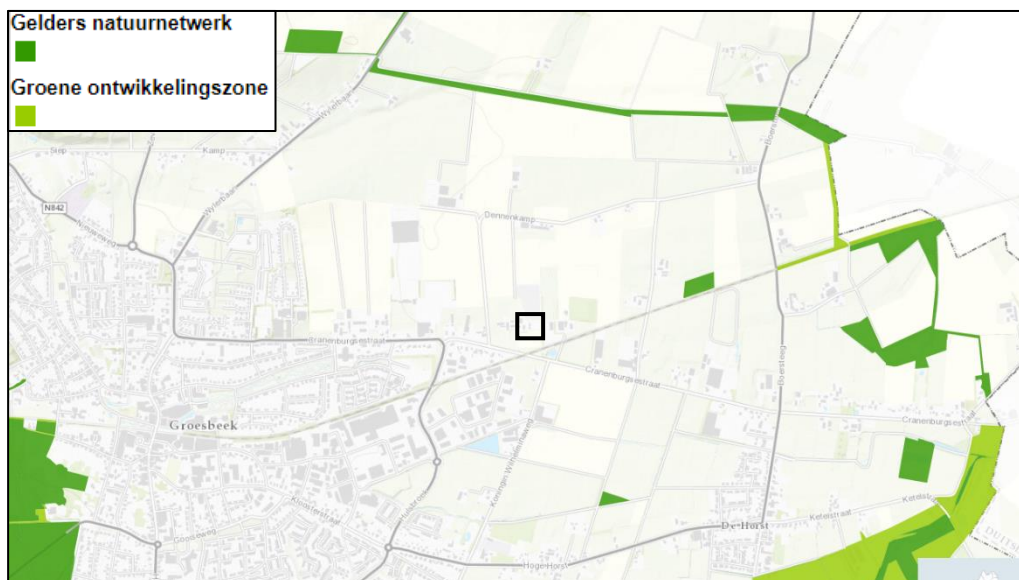
Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand (1,7 km) tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en de kleinschalige, lokale aard van de voorgenomen plannen is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebied als gevolg van de voorgenomen plannen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Gelderland bestaande uit Gelders Natuurnetwerk; GNN, en de Groene ontwikkelingszone; GO) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart Kernkwaliteiten GNN en GO op de website van provincie Gelderland, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het GNN of GO. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het GNN ligt op circa 610 meter afstand ten oosten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het GO ligt op circa 1,0

kilometer ten oosten van het plangebied. De ligging van het GNN en GO in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 6.

Figuur 6. Ligging plangebied (zwarte lijn) ten opzichte van het NNN
(bron: http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het GNN of GO. Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en het GNN en de GO, en de kleinschalige, lokale aard van de voorgenomen plannen is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een (significant) negatief effect hebben op de kernkwaliteiten van het GNN of GO.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (1,7 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief grote afstand en de kleinschalige aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de kernkwaliteiten van het GNN of GO.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen een afstand van één kilometer van het plangebied akkerdoornzaad en grote leeuwenklauw voorkomen (beide §3.3 Wnb). Binnen een afstand van vijf kilometer van het plangebied komen

ook akkerogentroost, dreps, glad biggenkruid, groot spiegelklokje, korensla, schubvaren, wilde ridderspoor en wilde weit voor (alle §3.3 Wnb).

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat voor deze en andere beschermde plantensoorten geen geschikte habitats aanwezig zijn binnen het plangebied. Het plangebied bestaat naast bebouwing en verharding uit graslanden, deze zijn echter voedselrijk en bestaan vrijwel alleen maar uit een dichte grasmatten van voornamelijk Engels raaigras. Het voorkomen van beschermde plantensoorten in deze graslanden is uitgesloten.

4.2.2 *Vlinders en libellen*

Vlinders

Volgens gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen een afstand van één kilometer van het plangebied aardbeivlinder, grote weerschijnvlinder en zilveren maan zijn waargenomen (alle §3.3 Wnb). Binnen een afstand van vijf kilometer van het plangebied zijn ook bruine eikenpage en grote vos waargenomen (beide §3.3 Wnb).

In het plangebied ontbreekt geschikt habitat en ook geschikte waardplanten voor bovengenoemde en andere beschermde vlinders zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van beschermde vlindersoorten kan daarom worden uitgesloten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen een afstand van vijf kilometer van het plangebied beekrombout (§3.3 Wnb), rivierrombout en sierlijke witsnuitlibel (beide §3.2 Wnb) zijn waargenomen.

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het dus aan geschikt voortplantingshabitat voor libellen. Het voorkomen van (beschermde) libellen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.3 *Kevers en weekdieren*

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komt binnen een afstand van één kilometer van het plangebied vliegend hert (§3.3 Wnb) voor. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.

Voor de beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb); zijn vanuit de NDFF en EIS Nederland geen

recente verspreidingsgegevens bekend. Deze soorten zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.

De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied de beschermde vissoort beekprik (§3.3 Wnb) voorkomt.

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het voorkomen van beekprik en andere (beschermde) vissoorten in het plangebied uitgesloten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander (alle §3.3 Wnb) en poelkikker (§3.2 Wnb) zijn waargenomen. Binnen een afstand van vijf kilometer van het plangebied zijn ook boomkikker en kamsalamander waargenomen (beide §3.2 Wnb).

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daarom ontbreekt het in het plangebied aan voortplantingshabitat voor amfibieën. In de omgeving van het plangebied (bijvoorbeeld een poel op circa 120 meter ten zuidoosten van het plangebied) is wel mogelijke geschikt voortplantingswater aanwezig voor algemene en niet-kritische amfibiesoorten. Het plangebied vormt daardoor mogelijk geschikt land- en overwinteringshabitat voor

Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Deze soorten kunnen verblijven tussen de vegetatie en ingegraven in de grond.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang (alle §3.3 Wnb) en zandhagedis (§3.2 Wnb) zijn waargenomen. Binnen vijf kilometer van het plangebied is ook gladde slang waargenomen (§3.2 Wnb).

Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor deze beschermde reptielsoorten. Het voorkomen van deze reptielsoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Bij graafwerkzaamheden en het verwijderen van vegetatie (zoals op foto 1, 2, 4 en 7) kunnen verblijfplaatsen van amfibieën verloren gaan en individuen worden verstoord.

Afhankelijk van de inrichting van de tuinen in het plangebied na de werkzaamheden, kan het voor amfibieën aantrekkelijker en uitgebreider worden. Na het verwijderen van de kassen en het bassin wordt mogelijk beter geschikt habitat gecreëerd.

Mitigerende maatregelen

Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten hoeven geen mitigerende maatregelen genomen worden. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. Voor Alpenwatersalamander geldt deze vrijstelling niet.

Onder de Wet Natuurbescherming mag voor Alpenwatersalamander gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland. Voor het zorgvuldig handelen dient de volgende periode en werkwijze te worden gehanteerd:

- + Het uitvoeren van graafwerkzaamheden op locaties waar Alpenwatersalamander voorkomt (onder struiken, bomen en bosschages), vindt plaats in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soort. Dit betekent dat deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd in de periode half april tot half oktober.

4.2.6 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten vogels in het plangebied aangetroffen: koolmees, boerenwaluw, kraai en scholekster. Ook zijn enkele boerenwaluwnesten gevonden in gebouw 1 (foto 6).

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vogels en het biedt nestgelegenheid in bomen, struiken en gebouwen. Gebouwen 1 en 2 zijn voor huismus en gierwaluw ongeschikt doordat het dak geïsoleerd is, er is geen ruimte om een nest te maken. Voor boerenwaluw is gebouw 1 wel geschikt, deze soort nestelt op de balken. Gebouw 3 is voor huismus en gierwaluw ongeschikt, het dak en de muren zijn enkellaags en er is dus geen ruimte om een nest te bouwen. Gebouw 4 is voor huismus mogelijk geschikt, door kieren en spleten is de spouwmuur en het deels geïsoleerde dak te bereiken waar nesten kunnen worden gemaakt (foto 13). Gebouw 4 is voor gierwaluw ongeschikt doordat het gebouw laag is, gierwaluwen kunnen dan niet uitvliegen.

Effectbeoordeling

De voorgenomen plannen hebben geen significant negatief effect op het foeragerende vogels, in de omgeving van het plangebied is voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Bij het kappen en snoeien van bomen en struiken gaat nestgelegenheid verloren. De sloop van gebouw 4 heeft mogelijk een negatief effect op nestgelegenheid van huismus. De sloop van gebouw 1 heeft een negatief effect op aanwezige nesten van boerenwaluw. Nesten van boerenwaluw zijn jaarrond beschermd als hiervoor ecologische redenen zijn. Dit betekent dat de nesten niet jaarrond beschermd zijn indien in de omgeving voldoende nestgelegenheid aanwezig is. Uitgaande van waarnemingen van boerenwaluw in de omgeving kan geconcludeerd worden dat in de omgeving voldoende geschikte nestgelegenheden beschikbaar zijn. Een aanbeveling is dat bij het ontwerp van de nieuwe woningen en bijgebouwen nestmogelijkheden voor boerenwaluw kunnen worden toegevoegd.

Afhankelijk van de inrichting van de tuinen in het plangebied na de werkzaamheden, kan het voor vogels aantrekkelijker en uitgebreider worden. Na het verwijderen van de kassen en het bassin wordt mogelijk beter geschikt habitat gecreëerd.

Mitigerende maatregelen

Bij het slopen van gebouw 1 moet rekening gehouden worden met de nesten van boerenwaluw. De sloop kan pas van start gaan buiten het broedseizoen (half maart tot en met juli) en wanneer alle jongen zijn uitgevlogen. Bij het ontwerp van de nieuwe woningen en eventuele bijgebouwen kan nestgelegenheid voor boerenwaluw worden toegevoegd. Voor het slopen van

gebouw 4 moet nader onderzoek worden gedaan naar het gebruik van het gebouw als nestgelegenheid door huismus. Het kappen en snoeien van bomen en struiken kan plaatsvinden na het broedseizoen (globaal van half maart tot en met juli) en wanneer geen broedgeval aanwezig is.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten baardvleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Ook zijn in de omgeving van het plangebied lijnvormige elementen (laanbomen) aanwezig die kunnen dienen als vliegroute. Mogelijk zijn voor vleermuizen verblijfplaatsen aanwezig in gebouw 1 tussen de houten panelen (foto 4) en in gebouw 4 onder de dakpannen of tussen de spouwmuur (foto 13). Gebouwen 2 en 3 bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: algemene (spits)muizen, boommarter, bunzing, damhert, das, eekhoorn, egel, haas, hermelijn, konijn, ree, steenmarter, vos, wezel, wild zwijn, woelrat (alle §3.3 Wnb), bever en otter (beide §3.2 Wnb).

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen of verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren aangetroffen.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene (spits)muizen, en egel. Verblijfplaatsen van algemene (spits)muizen en egel zijn mogelijk aanwezig in het plangebied tussen de vegetatie en opgeslagen materialen of ingegraven in de grond. Voor overige soorten biedt het plangebied onvoldoende dekking of anderszins ongeschikt habitat. Mogelijk doorkruisen andere grondgebonden zoogdiersoorten dan egel en algemene (spits)muissoorten incidenteel het plangebied, zoals ree, vos, haas en marterachtigen.

Effectbeoordeling

De werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op het gebruik van het plangebied als foerageergebied door vleermuizen. Ook hebben de werkzaamheden geen effect op de lijnvormige elementen die een vliegroute van vleermuizen kunnen vormen. Bij het slopen van gebouw 1 en 4 gaan mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren.

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op het gebruik van het plangebied als foerageergebied door algemene (spits)muizen en egel. In de omgeving van het plangebied is voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Bij het verwijderen van vegetatie en graafwerkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van algemene (spits)muizen en egel verloren gaan en kunnen individuen worden verstoord.

Afhankelijk van de inrichting van de tuinen in het plangebied na de werkzaamheden, kan het voor grondgebonden zoogdieren en vleermuizen aantrekkelijker en uitgebreider worden. Na het verwijderen van de kassen en het bassin wordt mogelijk beter geschikt habitat gecreëerd.

Mitigerende maatregelen

Voorafgaand aan de sloop van gebouw 1 en 4 dient nader onderzoek te worden gedaan naar het gebruik van deze gebouwen door vleermuizen.

Voor algemene (spits)muizen en egel geldt in provincie Gelderland bij ruimtelijk ingrepen een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten hoeven geen mitigerende maatregelen genomen te worden. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie één kant op wordt gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de kleinschalige aard van de voorgenomen plannen en de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (1,7 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Ten aanzien van het NNN hebben de voorgenomen plannen geen (significant) negatief effect tot gevolg op de kernkwaliteiten van het NNN-gebied.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, vissen en reptielen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de Algemene zorgplicht, zie §1.3 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vogels; de werkzaamheden hebben hierop geen negatieve effecten doordat in de omgeving voldoende geschikt foerageergebied aanwezig is. Het eventueel kappen en snoeien van bomen en struiken dient plaats te vinden na het broedseizoen van vogels en wanneer geen broedgeval aanwezig is. Gebouw 1 is door boerenzwaluwen in gebruik als nestgelegenheid. De sloop van dit gebouw kan pas plaatsvinden na het broedseizoen en wanneer het laatste jong is uitgevlogen. Bij het ontwerp van de nieuwe woningen en bijgebouwen kunnen nestgelegenheden voor boerenzwaluw worden toegevoegd. Voorafgaand aan de sloop van gebouw 4 dient nader onderzoek te worden gedaan naar het gebruik van het gebouw als nestgelegenheid door huismus. Nader onderzoek naar huismussen vindt plaats tussen 1 april en 20 juni.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

De werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op het gebruik van het plangebied als foerageergebied door vleermuizen en de lijnvormige elementen die grenzen aan het plangebied. Gebouw 1 en 4 zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Voorafgaand aan de sloop van gebouw 1 en 4 dient nader onderzoek te worden gedaan naar het gebruik van deze gebouwen door vleermuizen. Nader onderzoek naar vleermuizen vindt plaats tussen 15 mei tot 30 september.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied kan door Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden gebruikt als land- en overwinteringshabitat. Algemene (spits)muizen en egel kunnen verblijfplaatsen hebben in het plangebied. Alle bovengenoemde soorten kunnen verblijven tussen de vegetatie en opgeslagen materialen en ingegraven in de grond. Voor bastaardkikker,

bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, algemene (spits)muizen en egel geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor Alpenwatersalamander moeten graafwerkzaamheden worden uitgevoerd in de periode half april tot half oktober.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid in bomen en struiken	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Snoeien en kappen wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten broedseizoen
Boerenzwaluw	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid in gebouw 1	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Slopen van gebouw 1 na broedseizoen en wanneer jongen zijn uitgevlogen
Huismus	§3.1 Wnb (nest wel jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid in gebouw 4	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek uitvoeren
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen in gebouwen 1 en 4	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek uitvoeren
Alpenwater-salamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Graafwerkzaamheden uitvoeren tussen 15 april en 15 oktober
Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine water-salamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Algemene (spits)muizen en egel	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-

5.3 Advies en aanbevelingen

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, mits:

1. Het kappen en snoeien plaatsvindt buiten het broedseizoen van vogels en wanneer geen broedgeval aanwezig is.
2. Graafwerkzaamheden op locaties met vegetatie plaatsvinden tussen 15 april en 15 oktober, in verband met Alpenwatersalamander.
3. Het slopen van gebouw 1 gebeurt na het broedseizoen van boerenzwaluw en na het nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen, indien geen vleermuizen zijn aangetroffen. Als vleermuizen gebruikmaken van gebouw 1 dient voor het slopen een ontheffing te worden aangevraagd
4. Het slopen het gebouw 4 plaatsvindt na het nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen en huismus, indien de soorten niet zijn aangetroffen. Als huismus en/of vleermuizen gebruikmaken van gebouw 4 dient voor het slopen een ontheffing te worden aangevraagd
5. Bij sloop- en graafwerkzaamheden geldt altijd de Algemene zorgplicht. Bij uitvoering van handelingen moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt.

5.4 Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen

Nader onderzoek

- + Huismusonderzoek in gebouw 4 vindt plaats tussen 1 april en 20 juni.
- + Vleermuisonderzoek in gebouwen 1 en 4 vindt plaats tussen 15 mei tot 30 september.

Ontheffing Wet natuurbescherming

- + Indien huismus gebruikmaakt van gebouw 4 als nestgelegenheid kan het niet gesloopt worden zonder ontheffing van de Wet natuurbescherming.
- + Indien vleermuizen gebruikmaken van gebouw 1 of 4 als verblijfplaats kunnen deze gebouwen niet gesloopt worden zonder ontheffing van de Wet natuurbescherming.
- + Een ontheffing van de Wet natuurbescherming kan worden aangevraagd bij de provincie Gelderland of worden aangehaakt bij de Omgevingsvergunning. De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De gemeente of Omgevingsdienst heeft 26 weken nodig om uw vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat u uw aanvraag heeft ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuurt, duurt de afhandeling langer.
- + Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van de beschermde soort(en).
- + Daarnaast dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om een ontheffing te kunnen verkrijgen.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 04-06-2019
- + Kernkwaliteiten GNN en GO, http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten, 04-06-2019
- + NDFF - quickscanhulp.nl 18-04-2018 11:37:15
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het

beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.